

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/87/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5912207052
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5912207052.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa - POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi - Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné nám. 13, o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 2C/101/2012-108 zo dňa 20.11.2013 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okresného súdu.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ dňa 27.9.2012 domáhal od odporcu náhrady majetkovej škody v sume 125 eur a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 330 eur titulom nesprávneho úradného postupu, ktorého sa mal dopustiť súd prvého stupňa v exekučnej veci vedenej u súdneho exekútora pod sp. zn. Ex/12386/2008 (povinný C. J., neplniaci záväzok vyplývajúci zo zmluvy o úvere č. 5580369). Navrhovateľ v návrhu tvrdil, že okresný súd nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v lehote 15 dní od doručenia žiadosti, súd bol v omeškaní s rozhodnutím viac ako 6 mesiacov, čím on (navrhovateľ) utrpel majetkovú škodu predstavujúcu náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia a rozhodnutím o nej. V dotknutom období vynaložil na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70 eur, na udržiavanie a správu informačného systému 40 eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15 eur.

Pri uplatnení si aj náhrady nemajetkovej ujmy navrhovateľ skutkovo argumentoval tým, že márnym uplynutím času došlo u neho aj k vyvolaniu viacerých rizík - neskorým ukončením procedúry k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, k insolvenčnej povinného; neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času vyvolala u navrhovateľa, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti ako aj u majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, zánik ďalších plánovaných a už vytvorených podnikateľských aktivít, hospodársku stratu, spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí. Základ nároku na náhradu nemajetkovej ujmy videl navrhovateľ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutia adekvátnej nápravy a

primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy považoval sumu 330 eur za celých 6 mesiacov tvrdeného omeškania, za 1 mesiac 55 eur. Upozornil zároveň, že v dotknutej exekučnej veci bol exekučný súd bezdôvodne nečinný viac ako 184 dní.

Okresný súd vykonaným dokazovaním, najmä oboznámením sa s obsahom spisu okresného súdu sp. zn. 4Er/9/2009 (sp. značka u súdneho exekútora Ex 12386/08) zistil, že súdu bola dňa 12.1.2009 doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, Exekútorový úrad so sídlom v J. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému C. J., pre vymożenie sumy 8.360 Sk istiny s príslušenstvom, na základe exekučného titulu rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu vydané Slovenskou rozhodcovskou a.s. pod č..k. SR 07714/08 dňa 19.8.2008 (stal sa právoplatným 22.9.2008 a vykonateľným 25.9.2008). Dňa 22.1.2009 exekučný súd vydal súdnemu exekútorovi poverenie pod č. 5508*005738 pre vymożenie uloženej povinnosti a trov predchádzajúceho konania.

Okresný súd vec právne posúdil z pohľadu ustanovenia § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1, § 9 ods. 1 a 2, § 17 ods. 1, 2, § 19 ods. 1, 2, 3 Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012. Vychádzal aj z ustanovenia § 44 ods. 2 Zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej „Exekučný poriadok“).

Okresný súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru o nedôvodnosti podaného návrhu a zamietol ho v celom rozsahu. V konaní nebol preukázaný navrhovateľom tvrdený nesprávny úradný postup (existencia prietahov v označenom exekučnom konaní) ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľ existenciu nesprávneho úradného postupu nepreukázal, naopak z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že exekučný súd udelil poverenie súdnemu exekútorovi v zákonnej lehote 15 dní od doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pritom žiadosť exekútora súdu bola doručená 12.1.2009 a súd poverenie vydal 22.1.2009.

Súd prvého stupňa zaujal stanovisko aj k námietke premlčania vznesenej odporcom (v písomnom vyjadrení) a konštatoval podanie návrhu navrhovateľom po uplynutí 3 ročnej premlčacej lehoty.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania okresný súd aplikoval § 142 ods. 1 O.s.p., tak, že odporcoví, ktorý mal vo veci plný úspech právo na ich náhradu nepriznal, síce si ich odporca uplatnil, ale v zákonnej lehote ich nevyčísli. Napokon ani z obsahu spisu mu žiadne preukázateľné trovy k okamihu vyhlásenia rozsudku nevyplývajú.

Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Domáhal sa zrušenia rozsudku a vrátenia veci súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie. Argumentoval, že ako strana konania nebol pred vynesením rozsudku oboznámený s písomným vyjadrením odporcu k žalobe. Toto mu bolo doručené až so samotným rozsudkom vo veci samej. Takýto procesný postup nepredstavuje len porušenie jeho základného práva na kontradiktórny súdny proces ale aj priame porušenie ustanovenia § 114 ods. 2 O.s.p., osobitne to platí za situácie keď súd vo veci neuskutočnil ústne pojednávanie s prítomnými účastníkmi konania. Nebol pred vynesením rozsudku oboznámený s vykonanými listinnými dôkazmi uloženými v exekučnom spise a k vykonanému dokazovaniu nemal možnosť sa vyjadriť. Nebol teda oboznámený s obsahom dôkazov a tvrdení, tým nemal možnosť sa k týmto dôkazom a tvrdeniam vyjadriť, navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. V danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Za situácie kedy bolo potrebné vo veci vykonať dokazovanie dôkazom - listinami založenými v exekučnom spise a za stavu, kedy sa odporca vôbec nevyjadril k podanej žalobe, mal súd umožniť navrhovateľovi uplatňovať svoje stanoviská k skutkovým ale aj právnym otázkam, nastoleným samotným súdom v súvislosti s nesprávnym úradným postupom a výškou spôsobenej škody a ak tak neurobil, a vo veci s konečnou platnosťou meritórne rozhodol, porušil jeho právo na kontradiktórny súdny proces. Odvolateľ upozornil, že súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zřejmé či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Za

dôkaz môžu slúžiť v danom konaní len listiny založené v exekučnom spise aj s ohľadom na fakt, že vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátneho orgánu.

Odvolateľ poukazoval na obsahové znenie ustanovenia § 15, § 14 ods. 1, § 16 ods. 1 O.s.p. On uskutočnil podanie (obsiahnuté v návrhu na začatie konania) ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach odvolateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Je tomu tak aj preto, že rozhodnutie krajského súdu je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou iných krajských súdov, tento jeho právny názor potvrdzujú i rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne, Nitre, Prešove v skutkovo a právne zhodných veciach, v ktorých boli vylúčení všetci sudcovia okresného súdu. Odvolateľ na podporu svojej odvolacej argumentácie (vo vzťahu k princípu zachovania práva na nestranný súd, rozhodovanie vecí zákonným sudcom) poukazoval na rozhodovaciu prax Ústavného súdu SR v rozhodnutiach IV.ÚS 345/09, I. ÚS 27/98, III. ÚS 16/2000).

Za takýchto okolností a s vedomím, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, neobstojí; keď podal (odvolateľ) ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu; - nebolo a nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom by vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca.

Súd sa dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že ním (odvolateľom) namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Je nepochybné, že ním tvrdý nesprávny úradný postup bol v konaní jednoznačne preukázaný. Súd bol bezdôvodne nečinný, spôsobil zbytočné prieťahy v konaní, nerozhodol o návrhu v zákonnej lehote. Nesprávny úradný postup exekučného súdu pritom spočíva hneď v niekoľkých skutočnostiach nielen v jednej z nich, preto sa konajúci súd musí vysporiadať so všetkými vytýkanými zložkami nesprávneho úradného postupu. V napadnutom rozhodnutí tomu tak nie je, čo robí rozhodnutie nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov.

Odporca písomné vyjadrenie k odvolaniu nepredložil.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal účastník (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 212 ods. 1 O.s.p., viazaný rozsahom i dôvodmi odvolania a aplikáciou postupu podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 a § 214 ods. 2 O.s.p. rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1,2 O.s.p. pre vecnú správnosť.

Krajský súd vyhodnotil odvolanie navrhovateľa za nedôvodné.

Preskúmaním spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa v prejednávanej veci zistil riadne skutkový stav, vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu. Pri vykonaní dôkazov vychádzal i z procesných návrhov navrhovateľa na vykonanie dokazovania ním označených priamo v návrhu na začatie konania. Dôkazy vyhodnotil v celom rozsahu v súlade s ustanovením § 132 i nasl. O.s.p. a vec správne právne aj posúdil. Krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil i s písomným odôvodnením napadnutého rozhodnutia a len na zvýraznenie správnosti záverov súdu prvého stupňa považuje za svoju povinnosť vyjadriť sa k odvolacím argumentáciám tak procesného charakteru, ako aj k odvolacím argumentáciám charakteru hmotnoprávneho vznesené navrhovateľom v odvolaní.

Podľa ustálenej súdnej praxe pod odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ide o

prípady, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecnými záväznými právnymi predpismi a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva.

Účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a dbajú na pokyny súdu (§ 101 ods. 1 O.s.p.). Súd pokračuje v konaní aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadá z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy (§ 101 ods. 2 O.s.p.).

Pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov (§ 119 ods. 1 O.s.p.). Účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu potom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť, alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohol predpokladať.

Okresný súd za účelom vecného prejednanía návrhu nariadil pojednávanie na deň 20.11.2013, na ktoré predvolal účastníkov, právny zástupca navrhovateľa obdržal všetky súvisiace listiny vo veci, na pojednávanie bol súdom riadne predvolaný, a ako vyplýva aj z obsahu súdnej doručky, predvolanie na pojednávanie prevzal právny zástupca navrhovateľa dňa 11.11.2013. Z toho je zrejmé, že navrhovateľ mal dostatok času na prípravu na pojednávanie, dostatok časového i procesného priestoru na to, aby zaujal vecné stanovisko k písomnému vyjadreniu odporcu v posudzovanej veci, ktoré navrhovateľovi súd doručil 25.3.2013.

Boli naplnené všetky zákonné podmienky na prejednanie veci postupom podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súdom prvého stupňa. Dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania ani krajský súd nezistil. Účastníci konania boli súdom prvého stupňa zákonom zodpovedajúcim procesným postupom na pojednávanie predvolaní, navrhovateľ svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, nežiadal odročiť pojednávanie z dôležitého dôvodu. Bolo na účastníkoch konania, či využijú procesný priestor na to, aby na súdom vytýčenom pojednávaní vecne argumentovali, vyjadrovali sa k dokazovaniu vo veci samej (okresný súd podrobne dokazovanie vykonal na pojednávaní), aby prezentovali svoje stanoviská vo vecnej a skutkovej rovine. Bolo na účastníkoch, či tento procesný priestor využijú, alebo nie. Navrhovateľ nemal záujem o účasť na dotknutom pojednávaní, sám sa obral o možnosť priamo na meritórnom pojednávaní vyjadriť sa k dôkazom, tvrdeniam, navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Boli jednoznačne splnené všetky podmienky, aby okresný súd v neprítomnosti účastníkov vec prejednal a meritórne uzavrel. Postupom okresného súdu nebolo porušené právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces.

Súd prvého stupňa disponoval dostatočným spisovým materiálom preukazujúcim skutkový stav veci. Vychádzal z označených dôkazov uvedených navrhovateľom priamo v návrhu na začatie konania. Súd prvého stupňa si zadovážil konkrétny exekučný spis, oboznámil sa s jeho obsahom. Skutkové okolnosti podstatné pre ustálenie existencie/neexistencie základu právneho nároku okresný súd zisťoval z obsahu spisu 4Er/9/2009, jeho skutkové zistenia korešpondujú s existujúcou procesnou situáciou v predmetnom spise. Okresný súd v dôvodoch rozhodnutia dáva účastníkovi konania relevantné odpovede na všetky skutkové i právne významné otázky z ktorých vychádzal, ktoré ustanovenia súvisiacich právnych predpisov na posudzovanú vec aplikoval. Vykonané dokazovanie jednoznačne preukázalo, že v dotknutom exekučnom konaní exekučný súd poverenie súdnemu exekútorovi vydal v 15 dňovej lehote a tvrdenie navrhovateľa o omeškaní exekučného súdu s vydaním poverenia pre exekútora sa preukázalo ako nepravdivé. Keďže postupom exekučného súdu v exekučnej veci označenej navrhovateľom nedošlo k omeškaniu s vydaním poverenia pre súdneho exekútora, správne konštatoval súd prvého stupňa, že nebola naplnená primárna základná podmienka zodpovednostného vzťahu štátu z pohľadu zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci súdom prvého stupňa - neexistoval totiž nesprávny úradný postup, v exekučnom konaní súd poverenie vydal v 15. dňovej lehote. Z týchto dôvodov rozoberanie akýchkoľvek ďalších hmotnoprávných otázok zodpovednostného vzťahu nemá svoje opodstatnenie.

Napokon krajský súd považuje za svoju povinnosť vyjadriť sa k otázke nestrannosti súdu, nestrannosti sudcu namietanej odvolateľom v odvolaní. Otázka vylúčenia/nevylúčenia sudcov bola riešená Krajským súdom v Žiline ako súdom nadriadeným v uznesení 7NcC/78/2012-23 zo dňa 3.1.2013. Zákonný sudca JUDr. Branislav Klukoš nebol vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Uznesenie Krajského súdu v Žiline 7NcC/78/2012-23 zo dňa 3.1.2013 okresný súd právnomu zástupcovi navrhovateľa doručil 8.3.2013, neobstojí preto odvolací argument, že neobdržal uznesenie krajského súdu riešiace otázku vylúčenia/nevylúčenia sudcu z prejednávania veci. Krajský súd dodáva i to, že na písomnú výzvu okresného súdu zo dňa 11.10.2012 (č.l. 14, 15 spisu) oznamuje navrhovateľ v podaní zo dňa 24.10.2012 (č.l. 17 spisu), že on súdu námietku zaujatosti podľa § 15a ods. 1 O.s.p. nepodal. Vzhľadom aj na tento písomný a výslovný prejav navrhovateľa (jeho prehlásenie) vyznie kontroverzne jeho námietka v odvolacom konaní, vytykajúca nedodržanie princípu zákonného sudcu, navyše táto námietka nemá svoj právny základ v danom štádiu rozhodovania o jeho odvolaní. Následne nebolo možné vyhodnotiť ani túto skutočnosť uvádzanú navrhovateľom za dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania.

V súvisiacom výroku o náhrade trov prvostupňového konania rozhodnutie súdu prvého stupňa má oporu v aplikovanom ustanovení § 142 ods. 1 O.s.p.

V odvolacom konaní navrhovateľ úspešný nebol, bolo by jeho povinnosťou nahradiť trovy odvolacieho konania úspešnej procesnej strane - odporcovi, odporca si však tieto trovy neuplatnil a ani z obsahu spisu nevyplývalo, že by boli vznikli v súvislosti s podaným odvolaním navrhovateľa nejaké trovy v odvolacom konaní. Z týchto dôvodov krajský súd postupom podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkom (žiadnemu z nich) náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie prípustné **n i e j e** .